

Roczny Plan Działania na rok: 2023

Tytuł lub zakres projektu: Kompleksowe działania szkoleniowo-aktywizacyjne mające na celu przygotowanie osób odbywających karę pozbawienia wolności do skutecznego powrotu na rynek pracy i do społeczeństwa po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności (Tytuł roboczy: Działania wspierające dla osób odbywających karę pozbawienia wolności)

Wersja fiszki:1

Numer i data uchwały Komitetu Monitorującego (jeśli dotyczy): Uchwała nr 21 z 16 maja 2023 r.

Informacje o instytucji opracowującej fiszkę:

Numer i nazwa Priorytetu: Priorytet IV - Spójność społeczna i zdrowie

Instytucja: Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej - Departament Wdrażania EFS

Dane kontaktowe osoby (osób) do kontaktów roboczych:

Paulina Rzeszotarska-Kossowska - email: paulina.rzeszotarska-kossowska@mrips.gov.pl tel. 538 117 429

Karolina Jaworska - e-mail: karolina.jaworska@mrips.gov.pl, tel. 538 117 425

Numer i nazwa działania FERS: 4.8 Aktywizacja osób odbywających karę pozbawienia wolności

Fiszka Projektu wybieranego w sposób niekonkurencyjny

Podstawowe informacje o Projekcie:

Typ/typy projektów FERS: Wsparcie szkoleniowo-aktywizacyjne w celu przygotowania osób odbywających karę pozbawienia wolności do skutecznego powrotu na rynek pracy i do społeczeństwa.

Podmiot, który będzie wnioskodawcą: Centralny Zarząd Służby Więziennej

Uzasadnienie wyboru projektu w sposób niekonkurencyjny oraz wyboru podmiotu, który będzie wnioskodawcą:

Wybór projektu w trybie niekonkurencyjnym jest uzasadniony grupą docelową, do której kierowane jest wsparcie, tj. osób odbywających karę pozbawienia wolności. Zasady odbywania kary są uregulowane normami prawnymi określonymi w aktach prawnych rangi ustawy i za ich wykonywanie na terenie całego kraju odpowiedzialna jest bezpośrednio Służba Więzienna. Tym samym wykonanie kary pozbawienia wolności odbywa się na analogicznych zasadach i w sposób zunifikowany w każdym regionie kraju.

Struktura Służby Więziennej jest sformalizowana i została określona ustawą z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej, gdzie zostało także określone jako jedno z podstawowych zadań prowadzenie oddziaływań penitencjarnych i resocjalizacyjnych wobec osób skazanych na karę pozbawienia wolności, przede wszystkim przez organizowanie pracy sprzyjającej zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, nauczanie, zajęcia kulturalno-oświatowe, zajęcia z zakresu kultury fizycznej i sportu oraz specjalistyczne oddziaływania terapeutyczne. Tym samym jest to właściwy podmiot kompetentny i odpowiadający za proces wykonania kary pozbawienia wolności.

Jednostkami organizacyjnymi Służby Więziennej kieruje Dyrektor Generalny Służby Więziennej, który m.in. ustala kierunki prowadzenia oddziaływań penitencjarnych i sprawuje nadzór nad ich realizacją, a także tworzeniem warunków prawidłowego i praworządnego wykonywania kary pozbawienia wolności.

We właściwej realizacji zadań związanych z działaniami strategicznymi, koordynacyjnymi oraz nadzorczymi, Dyrektor Generalny Służby

Więziennej dysponuje wsparciem w postaci Centralnego Zarządu Służby Więziennej.

Tym samym mając na uwadze specyficzną grupę docelową projektu, zasady wykonania kary pozbawienia wolności, kompetencje i strukturę organizacyjną Służby Więziennej, wybór projektu w trybie niekonkurencyjnym oraz wskazanie Centralnego Zarządu Służby Więziennej jako jego wnioskodawcy są uzasadnione.

Cel szczegółowy FERS, w ramach którego projekt będzie realizowany:

Cel szczegółowy: h) (ESO4.8) Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji.

Cel główny projektu:

Głównym celem projektu jest przygotowanie osób odbywających karę pozbawienia wolności do skutecznego powrotu na rynek pracy i do społeczeństwa po zakończeniu odbywania kary poprzez przeprowadzenie kompleksowych działań na rzecz poprawy motywacji więźniów i zdolności do podjęcia zatrudnienia mających wpływ na ich funkcjonowanie w społeczeństwie. Osiągnięcie celu głównego uzależnione będzie od realizacji celów operacyjnych skupiających się na m.in. wzmocnieniu potencjału zawodowego uczestników, eliminacji występującego indywidualnie uzależnienia od hazardu patologicznego oraz wsparciu umiejętności ukierunkowanych na wyeliminowanie wykluczenia cyfrowego wśród uczestników projektu.

Należy wskazać, iż skazani jako grupa społeczna charakteryzują się brakiem wykształconego tzw. nawyku nauki oraz tzw. nawyku pracy, dlatego niezbędne jest uzupełnienie wsparcia udzielanego w ramach projektu, które obejmie nabycie teoretycznych umiejętności zawodowych przez realizację zajęć praktycznych opartych na wykonywaniu pracy. Zatrudnienie absolwentów nie będzie finansowane ze środków projektu

i nie będzie wskaźnikiem określającym efektywność działań projektowych. Te komplementarne działania pozwolą na zwiększenie możliwości zatrudnienia osób, które są w szczególnym stopniu zagrożone wykluczeniem społecznym. Ponadto, skierowanie skazanych do nauczania w systemie kursowym oraz wprowadzenie komponentu związanego z nabyciem umiejętności społecznych i cyfrowych w znacznym stopniu podniesie ich atrakcyjność jako pracowników, a zarazem spowoduje zmianę w ich sposobie postrzegania rynku pracy. W celu zapewnienia jak najlepszej skuteczności i efektywności udzielonego wsparcia grupie docelowej, tj. więźniom, zakłada się indywidualizację wsparcia, w tym dobór szkoleń zarówno pod kątem potencjału i potrzeb uczestników projektu, jak również dopasowanie szkoleń do potrzeb rynku pracy.

Uwzględniając potrzebę indywidualizacji wsparcia kierowanego do osób pozbawionych wolności w obszarze przygotowania do podjęcia aktywności zawodowej Służba Więzienna powszechnie wykorzystuje doświadczenia wynikające z realizacji pilotażowego projektu pn. „Penitencjarny doradca zawodowy”, realizowanego w Poddziałaniu 1.3.4 „Centralny Zarząd Służby Więziennej – projekty systemowe” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Realizacja pilotażu pozwoliła na stworzenie narzędzi, które są wykorzystywane w codziennej pracy z osobami odbywającymi karę pozbawienia wolności przez kadrę penitencjarną zaangażowaną w proces wychowawczy. Wypracowane narzędzia stanowią uzupełnienie dla działań dotychczas podejmowanych w prowadzonej przez Służbę Więzienną pracy resocjalizacyjnej w ramach zadań określonych w Kodeksie Karnym Wykonawczym obejmujących m.in. opiniowanie okresowe, indywidualne programy oddziaływania itp. We wspomniane procesy zaangażowane będą także Komisje Penitencjarne, które w oparciu o informacje dotyczące postępów resocjalizacyjnych osadzonego, będą decydować o zakwalifikowaniu danej osoby do wzięcia udziału w projekcie. Decyzje te podejmowane będą w oparciu o dokumentację osobopoznawczą osadzonych zawierającą informacje nt. predyspozycji zawodowych

osadzonych do wykonywania określonych zawodów, posiadanych kwalifikacji, umiejętności i predyspozycji. W następnym etapie uczestnicy projektu będą objęci działaniami z zakresu podnoszenia tzw. „miękkich” kompetencji zawodowych przy ewentualnym zaangażowaniu doradców zawodowych zatrudnionych w Powiatowych Urzędach Pracy. Jednocześnie będą tworzone Indywidualne plany rozwoju zawodowego osadzonych, których opracowanie powierzone zostanie podmiotom zewnętrznym, dysponującym udokumentowanym potencjałem i doświadczeniem w prowadzeniu aktywizacji zawodowej. Indywidualne plany rozwoju zawodowego będą opracowane m.in. w oparciu o wymogi określone przez Służbę Więzienną uwzględniające doświadczenia zdobyte przy realizacji projektu pn. „Penitencjarny doradca zawodowy”.

Indywidualne plany rozwoju zawodowego będą opracowane równoległe z udziałem osadzonych w zajęciach pozwalających na nabycie kompetencji miękkich, niezbędnych do poruszania się na rynku pracy, tj. obejmujących m.in. zdolność racjonalnego gospodarowania czasem, autoprezentację, sztukę rozmowy i spokojnego argumentowania, radzenia sobie z negatywnymi emocjami, sposobów poszukiwania pracy, prowadzenia rozmów z potencjalnymi pracodawcami, przygotowywania dokumentów służących podjęciu pracy, adekwatnej samooceny, motywacji do pracy, zarządzania budżetem itp.

Następnie uczestnicy zostaną objęci szkoleniami o charakterze zawodowym, których tematyka będzie określana w oparciu o bieżące informacje na temat potrzeb rynku pracy pozyskiwanych z różnych dostępnych źródeł (np. powiatowe urzędy pracy, potencjalni pracodawcy itp.), a także zdiagnozowane osobiste potrzeby i potencjał uczestników projektu, przy jednoczesnym uwzględnieniu ograniczeń związanych z odbywaniem kary pozbawienia wolności. Szkolenia zawodowe będą uwzględniać również tzw. „zielone kompetencje”, obejmujące m.in. szkolenia w zakresie prostej pracy wymagającej niskich kwalifikacji w obszarach, które są ważne z punktu widzenia transformacji ekologicznej.

Położony zostanie także nacisk na współpracę jednostek penitencjarnych z powiatowymi urzędami pracy w zakresie doradztwa zawodowego w celu poszerzenia oraz spersonalizowania oferty oddziaływań readaptacyjnych adresowanych do osób odbywających karę pozbawiania wolności, a także w obszarze pozyskiwania informacji na temat potrzeb lokalnych rynków pracy i prognoz dotyczących popytu na konkretne zawody.

Przyjmuje się, że prowadzone działania szkoleniowe kończyć się będą uzyskaniem przez osadzonych odpowiednich kwalifikacji i kompetencji, których potwierdzeniem będą stosowne zaświadczenia lub certyfikaty określone przez normy prawne regulujące obszar szkolenia zawodowego osób dorosłych.

Dodatkowo, beneficjent, po uzyskaniu zgody osadzonego, przekaze właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania osadzonego ośrodkowi pomocy społecznej informacje na temat zakresu wsparcia, jakie uzyskał on w ramach projektu w celu przygotowania przez OPS dalszej ścieżki wsparcia po opuszczeniu przez osadzonego jednostki penitencjarnej.

Główne zadania przewidziane do realizacji w projekcie, ze wskazaniem grup docelowych (o ile dotyczy), planowanych terminów realizacji zadań (o ile dotyczy) oraz szacunkowych kosztów ich realizacji (% budżetu projektu – o ile dotyczy):

W projekcie zaplanowano realizację trzech głównych zadań:

1. 4 200 cykli szkoleniowo-aktywizacyjnych dla osób odbywających karę więzienia, które składać się będą z m.in. szkoleń o charakterze zawodowym, szkoleń w zakresie aktywizacji zawodowej oraz umiejętności społecznych. Planowany koszt zadania wynosi 147 000 000,00 zł (76,9% całkowitej wartości projektu, przy uwzględnieniu średniego kosztu jednostkowego cyklu w wysokości 35 000,00 zł przemnożonego przez 4 200 szkoleń). Dodatkowo dokonane zostaną zakupy sprzętu niezbędnego do realizacji szkoleń w kwocie 11 367 000,00 zł (z czego 5 732 100,00 zł

to zakupy w ramach cross-financingu, a 5 634 900,00 zł to pozostałe zakupy).

2. 270 szkoleń z zakresu użytkowania komputera osobistego dla osób odbywających karę więzienia. Planowany koszt zadania wynosi 2 160 000,00 zł przy uwzględnieniu średniego kosztu jednostkowego szkolenia dla 10 osób w wysokości ok. 8 000,00 zł (1,1% całkowitej wartości projektu), a także zakupy sprzętu na wyposażenie 45 sal komputerowych w kwocie 2 655 000,00 zł.

3. szkolenia kadry Służby Więziennej na potrzeby realizacji programu przeciwdziałania zachowaniom hazardowym wobec osób pozbawionych wolności, a następnie prowadzenie przez przeszkoloną kadrę oddziaływań terapeutycznych na rzecz uczestników projektu. Planowany koszt zadania wynosi ok. 250 000,00 zł (0,1% całkowitej wartości projektu) oraz zakup specjalistycznego oprogramowania w kwocie 50 000,00 zł.

Projekt będzie realizowany zgodnie z poniższym harmonogramem:

Kamień milowy nr 1:

Do 31 grudnia 2024 r. – realizacja ok. 900 cykli szkoleniowo-aktywizacyjnych dla ok. 11 tys. więźniów oraz utworzenie 45 sal komputerowych.

Kamień milowy nr 2:

Do 31 grudnia 2025 r. – realizacja ok. 1,7 tys. cykli szkoleniowo-aktywizacyjnych dla ok. 21 tys. więźniów, realizacja ok. 70 szkoleń z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu, w których udział weźmie ok. 700 skazanych, zakup programu terapeutycznego dotyczącego przeciwdziałania hazardowi patologicznemu.

Kamień milowy nr 3:

Do 31 grudnia 2026 r. – realizacja ok. 2,6 tys. cykli szkoleniowo-aktywizacyjnych dla ok. 31 tys. więźniów, realizacja ok. 130 szkoleń z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu, w których udział weźmie ok. 1,3 tys. skazanych, realizacja szkoleń kadry penitencjarnej przy wykorzystaniu zakupionego programu wspierającego oddziaływania

terapeutyczne z zakresu przeciwdziałania hazardowi patologicznemu, prowadzenie oddziaływań terapeutycznych wśród uczestników projektu.

Kamień milowy nr 4:

Do 31 grudnia 2028 r. – realizacja 4 200 cykli szkoleniowo-aktywizacyjnych, w których udział weźmie 50 400 więźniów, realizacja 270 szkoleń z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu, w których udział weźmie 2 700 więźniów, prowadzenie oddziaływań terapeutycznych z zakresu przeciwdziałania hazardowi patologicznemu wśród więźniów.

Czy projekt będzie realizowany w partnerstwie? :

- Nie

Podmioty, które będą partnerami w projekcie ze wskazaniem realizowanych zadań i uzasadnienie wyboru partnerów:

Nie dotyczy.

Czy projekt będzie projektem grantowym? :

- Nie

Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie (kwartał albo miesiąc oraz rok): II kwartał 2023 r.

Przewidywany okres realizacji projektu (od-do): wrzesień 2023 r. – grudzień 2028 r.

Szacowany budżet Projektu

Szacowana kwota wydatków w projekcie w podziale na lata i ogółem (PLN):

- w roku 2023: 3 719 000 PLN
- w roku 2024: 40 545 000 PLN
- w roku 2025: 37 410 000 PLN
- w roku 2026: 39 124 000 PLN
- w roku 2027: 37 360 000 PLN
- w roku 2028: 32 912 000 PLN
- ogółem: 191 070 000 PLN

Wymagany wkład własny beneficjenta (PLN):

- Nie

Procentowy poziom wymaganego wkładu własnego (o ile dotyczy):

Nie dotyczy.

Szacowany wkład UE (PLN): 157 670 964,00 PLN

Cross-financing:

- Kwota 5 732 100,00 PLN
- 3%

Rodzaj planowanych wydatków w ramach cross-financingu:

Maksymalny poziom cross-financingu został oszacowany w wysokości 3% wartości projektu. W ramach cross-financingu przewiduje się finansowanie zakupu takiego sprzętu niezbędnego do realizacji szkoleń o charakterze zawodowym oraz do wyposażenia sal edukacyjnych, który nie będzie mógł być finansowany z EFS+.

Zakładane efekty Projektu wyrażone wskaźnikami (w podziale na płeć i ogółem)

Wskaźniki Rezultatu

1. Nazwa wskaźnika: Liczba więźniów, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu

Wartość docelowa dla projektu: 47 880 osób

2. Nazwa wskaźnika: Liczba byłych więźniów pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, 6 miesięcy po opuszczeniu jednostki penitencjarnej

Wartość docelowa dla projektu: 28% beneficjentów

Wskaźniki Produktu

1. Nazwa wskaźnika: Liczba więźniów, którzy uzyskali wsparcie w ramach programu

Wartość docelowa dla projektu: 50 400 osób

Szczegółowe kryteria wyboru projektów

Kryteria dostępu:

1. W projekcie zrealizowane zostaną następujące wskaźniki dla monitorowania postępu realizacji projektu:
  - liczba więźniów, którzy uzyskali wsparcie w ramach programu – 50 400 osób;
  - liczba więźniów, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 47 880 osób.

Opis i uzasadnienie kryterium:

Wprowadzone kryterium wynika z doświadczeń z realizacji projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 oraz analizy możliwości realizacji zadań projektowych przez jednostki organizacyjne Służby Więziennej. Kryterium umożliwi osiągnięcie wskaźnika produktu i wskaźnika rezultatu określonego w projekcie.

2. Uczestnikami projektu będą – na zasadach dobrowolnego udziału w projekcie – kobiety i mężczyźni odbywający karę pozbawienia wolności, spełniający łącznie określone warunki, tj. posiadający:
  - nie dłużej niż 3 lata do końca odbywania kary pozbawienia wolności lub nie dłużej niż 3 lata do nabycia uprawnień do ubiegania się o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania kary pozbawienia wolności;
  - pozytywną opinię w zakresie możliwości udziału w projekcie, wydaną przez właściwą Komisję Penitencjarną.

Opis i uzasadnienie kryterium:

Wprowadzone kryterium jest uzasadnione specyfiką grupy docelowej i charakterem działań Centralnego Zarządu Służby Więziennej oraz zapewni wykorzystanie wsparcia zdobytego przez uczestników projektu po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności.

3. Wnioskodawca zrealizuje działania promujące i wspierające zatrudnianie uczestników projektu, w tym poprzez współpracę z pracodawcami.

Opis i uzasadnienie kryterium:

Wnioskodawca dysponuje siecią kontaktów i doświadczeniem z projektów realizowanych w PO KL 2007-2013 i PO WER 2014-2020, które może wykorzystać przy kolejnej edycji projektu aktywizującego społecznie i zawodowo uczestników projektu. Osiągnięcie wskaźnika rezultatu pn. „liczba byłych więźniów pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, 6 miesięcy po opuszczeniu jednostki penitencjarnej” nie będzie możliwe bez podjęcia dodatkowych działań, wspierających uczestników w odnalezieniu się na rynku pracy. Ww. kryterium uzasadnione jest specyfiką grupy docelowej.

4. Wnioskodawca zapewni dopasowanie zakresu i rodzaju wsparcia do preferencji, predyspozycji i potencjału uczestników oraz dostosowanie wsparcia do potrzeb rynku pracy.

Opis i uzasadnienie kryterium:

Wprowadzenie kryterium jest uzasadnione wynikami badania ewaluacyjnego projektu CZSW w Działaniu 2.7 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, z którego wynika, że zarówno więźniowie, jak i byli więźniowie w znacznej większości nie pracują w zawodzie, w którym się szkolili (odpowiednio 79,2% oraz 78,8%). Ustalono, że dobór szkoleń nie wynikał z diagnozy potrzeb i potencjału uczestników projektu. Niniejsze kryterium powinno zapewnić zwiększenie odsetka osób, które po zakończeniu udziału w projekcie pracują w zawodach, w których się szkoliły w projekcie.

Podpis osoby upoważnionej do podejmowania decyzji w zakresie Roczego Planu Działania:

.....
Miejscowość, data

.....
Podpis osoby upoważnionej

.....

Data zatwierdzenia fiszki w ramach Roczego Planu Działania

(wypełnia Instytucja Zarządzająca FERS)